REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-01/10
URBROJ: 613-01-03-25-11
Zagreb, 20. veljače 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Ministarstvo hrvatskih branitelja za 2023.

S A D R Ž A J

		stranica
I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje plana	5
	Financijski izvještaji	7
	Projekti financirani u 2023.	18
	Javna nabava	21
III.	REVIZIJA ZA 2023.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2023.	27
	Provedba naloga i preporuka	30

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva hrvatskih branitelja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.
Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.
Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.
Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23 i 57/24). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja, statusa i drugih pitanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, statusa člana obitelji smrtno stradalog i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, osim poslova koji ulaze u djelokrug drugih ministarstava, kao i upravne i druge poslove koji se odnose na zaštitu civilnih žrtava iz Domovinskog rata, sudionika Drugog svjetskog rata, vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata te zaštitu osoba stradalih u obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. nadalje i članova njihovih obitelji te ratnih vojnih invalida stradalih pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija ako ih je na tu dužnost uputilo nadležno tijelo u okviru međunarodnih obveza nakon 15. svibnja 1945. i članova njihovih obitelji.

Nadalje, obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na traženje zatočenih i nestalih, organizaciju ekshumacija masovnih i pojedinačnih grobnica na teritoriju Republike Hrvatske, prikuplja i obrađuje podatke o ekshumiranim žrtvama u cilju identifikacije te organizira identifikaciju posmrtnih ostataka žrtava.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva. Osim toga, Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su opći prihodi i primici, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja, nenamjenski primici od povrata glavnica danih zajmova, fondovi Europske unije, prihodi od igara na sreću te ostali prihodi za posebne namjene.

Prema odredbama članka 2. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja (Narodne novine 97/20, 100/20 – ispravak i 68/21), u sastavu Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Samostalni sektor za javnu nabavu, Uprava za pravne i stambene poslove, Uprava za zatočene i nestale, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, Samostalni sektor za strateško planiranje i EU projekte, Uprava za savjetodavnu, psihosocijalnu i zdravstvenu pomoć te Samostalna služba za unutarnju reviziju.

U Državnom proračunu za 2023. u okviru razdjela 041 Ministarstvo hrvatskih branitelja, planirana su sredstva u iznosu od 153.942.664,00 eura, od čega za proračunsku glavu 04105 Ministarstvo hrvatskih branitelja u iznosu od 140.939.830,00 eura, 04110 – Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar u iznosu od 5.981.336,00 eura, 04115 – Javna ustanova Dom hrvatskih veterana u iznosu od 1.539.505,00 eura te 04120 – Javna ustanova Veteranski centar (u okviru kojeg su četiri podružnice: Daruvar, Petrinja, Sinj i Šibenik) u iznosu od 5.481.993,00 eura. Predmet revizije su financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva, proračunske glave 04105.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja predviđeno je 299 zaposlenika za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, početkom 2023. Ministarstvo je imalo 235 zaposlenika, a koncem 2023. imalo je 239 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 21. ožujka 2016. je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

U skladu s odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom čelnik institucije, za razdoblje prethodne proračunske godine u kojem je obnašao dužnost, izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (Obrazac 1b) iz ožujka 2023., u sustavu unutarnjih kontrola Ministarstva utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti te naloga Državnog ureda za reviziju iz prijašnjih godina koji nisu provedeni. Utvrđene slabosti i nepravilnosti iskazane su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u okviru područja planiranja, a odnose se na to da rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava nisu planirani realno, odnosno odstupanje između plana i izvršenja je veće od 5,0 %. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđeno je da aktivnosti za otklanjanje slabosti i nepravilnosti nije potrebno definirati jer je razdoblje financiranja projekata za razdoblje od 2014. do 2020. završilo koncem 2023.

Samostalna služba za unutarnju reviziju provodi unutarnju reviziju cjelokupnog poslovanja Ministarstva i institucija iz nadležnosti Ministarstva. Tijekom 2023. obavljene su tri unutarnje revizije, a odnose se na reviziju namjenskog utroška sredstava za mjere potpore rada zadruga hrvatskih branitelja, korištenja usluga smještaja i boravka u Veteranskom centru – podružnica Šibenik te analizu korištenja radnog vremena zaposlenika. Samostalna služba za unutarnju reviziju prati provedbu danih preporuka. Prema Mišljenju unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023., utvrđeno je da je sustav unutarnjih kontrola zadovoljavajući uz određene nedostatke.

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Rizici su dokumentirani u Registru rizika koji sadrži podatke o nazivu i kategoriji rizika, kratkom opisu, učinku i vjerojatnosti te ukupnoj izloženosti riziku, mjere za postupanje po riziku, odgovornoj osobi i rokovima za provedbu mjera.

Ministarstvo je donijelo više odluka, uputa, procedura i drugih internih akata koji se odnose na razna područja poslovanja. Donesena je Procedura naplate prihoda, Uputa o suradnji između Ministarstva i proračunskih korisnika u nadležnosti Ministarstva, Naputak o blagajničkom poslovanju Ministarstva, Naputak o evidentiranju spomen-obilježja u poslovnim knjigama Ministarstva, Naputak o evidentiranju stambenih objekata u poslovnim knjigama Ministarstva u okviru programa stambenog zbrinjavanja hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji, Naputak o korištenju vlastitih prihoda, Naputak o postupku zaprimanja, obrade i plaćanja računa unutar Samostalnog sektora za proračun i financije, Odluka o korištenju poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije, Uputa za prekovremeni rad te drugi interni akti u vezi s poslovanjem Ministarstva.

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, provedbeni program, financijski izvještaji i drugi dokumenti, prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12), Ministarstvo je imenovalo povjerenicu za etiku, a na temelju odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama imenovan je službenik za informiranje. Također, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22), imenovana je povjerljiva osoba i zamjenik povjerljive osobe.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2023., donesenim u prosincu 2022., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 144.706.304,00 eura. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023., donesenim u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjelama sredstava na temelju odluka ministra financija iz travnja, rujna, studenoga i prosinca 2023., financijski plan Ministarstva smanjen je za 3.766.474,00 eura ili 2,6 % te iznosi 140.939.830,00 eura.

U odnosu na početni financijski plan, vrijednosno značajnije smanjena su sredstva za aktivnosti Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) za 4.140.504,00 eura ili 4,9 %, Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata za 2.072.670,00 eura ili 21,1 % te aktivnost Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata za 1.815.000,00 eura ili 19,6 %. U odnosu na početni financijski plan, vrijednosno značajnije povećana su sredstva za aktivnosti OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. za 3.463.765,00 eura ili 263,6 % te Jednokratna prava za obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata za 2.950.000,00 eura ili 404,1 %.

Izvori financiranja planiranih rashoda i izdataka su opći prihodi i primici u iznosu od 131.607.470,00 eura, pomoći u iznosu od 4.030.650,00 eura (od čega iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 2.625.900,00 eura, a iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1.404.750,00 eura), namjenski primici u iznosu od 2.154.450,00 eura, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine u iznosu od 1.838.115,00 eura te prihodi za posebne namjene u iznosu od 1.309.145,00 eura. Namjenski primici te prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine planirani su za provedbu aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata.

Sredstva su planirana za financiranje provedbe pet programa: Socijalne pomoći i naknade sudionicima i žrtvama rata u iznosu od 94.676.591,00 euro, Skrb za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata u iznosu od 32.854.341,00 euro, Stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji u iznosu od 8.287.255,00 eura, Obilježavanje mjesta stradavanja u Domovinskom ratu u iznosu od 3.908.985,00 eura te Zatočeni i nestali u iznosu od 1.212.658,00 eura. Navedeni programi provode se putem 33 aktivnosti i četiri kapitalna projekta.

Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za provedbu aktivnosti Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 80.507.481,00 euro ili 57,1 % ukupno planiranih sredstava, Administracija i upravljanje u iznosu od 9.476.575,00 eura ili 6,7 %, Stambeno zbrinjavanje invalida u Domovinskom ratu u iznosu od 7.738.170,00 eura ili 5,5 % te Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 7.441.565,00 eura ili 5,3 % ukupno planiranih sredstava.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi i izdaci Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 136.545.239,88 eura, što je 4.394.590,12 eura ili 3,1 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za provedbu aktivnosti Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 80.447.052,57 eura, Administracija i upravljanje u iznosu od 9.124.533,24 eura, Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rada u iznosu od 7.412.296,96 eura te Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata u iznosu od 6.611.986,02 eura.

U skladu s odredbom članka 38. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2024. u iznosu od 148.610.971,00 euro te za 2025. u iznosu od 166.920.736,00 eura.

U skladu s odredbama članka 21. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22), Ministarstvo je izradilo Provedbeni program Ministarstva hrvatskih branitelja za razdoblje 2021. – 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program), u kojem su navedene mjere koje Ministarstvo planira provesti do konca 2024. u cilju realizacije Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2024. Provedbeni program sadrži ukupno 16 mjera i 55 pokazatelja rezultata mjera. Ministarstvo je sastavilo Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023. godinu, kojim je pobliže opisan napredak u provedbi svake pojedine mjere planirane Provedbenim programom te je utvrđeno da je svih 16 mjera u postupku provedbe. Ciljne vrijednosti za 2023. ostvarene su za 39 ili 70,9 % pokazatelja rezultata mjera.

Godišnjim planom rada Ministarstva hrvatskih branitelja za 2023. godinu, utvrđene su aktivnosti za provođenje mjera sadržanih u Provedbenom programu. U Izvješću o provedbi Godišnjeg plana rada Ministarstva hrvatskih branitelja za 2023. godinu, iz svibnja 2024., iskazani su podaci o ostvarenju ciljeva koje je Ministarstvo planiralo ostvariti tijekom 2023., a koji su vezani za posebne ciljeve i mjere sadržane u Provedbenom programu i drugim aktima strateškog planiranja. Prema podacima iz Izvješća o provedbi Godišnjeg plana rada Ministarstva hrvatskih branitelja za 2023. godinu, od 87 planiranih aktivnosti za ostvarenje ciljeva, provedeno je 75 aktivnosti, devet aktivnosti je djelomično provedeno, a tri aktivnosti nisu provedene.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (RKPFI) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 141.631.565,62 eura, što je 8.101.194,00 eura ili 5,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	806.317,13	801.888,81	99,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	13.021.358,50	2.637.251,97	20,3
3.	Prihodi od imovine	1.409.685,52	1.506.531,08	106,9
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	9.654,59	39.487,80	409,0
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	125.865.661,73	129.559.167,20	102,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.048.846,87	2.269.308,86	74,4
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.571.235,28	4.817.929,90	86,5
Ukupni prihodi i primici		149.732.759,62	141.631.565,62	94,6

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 129.559.167,20 eura, koji čine 91,5 % ukupnih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su u ukupnom iznosu od 12.072.398,42 eura i čine 8,5 % ukupnih prihoda i primitaka.

Prihodi od poreza u iznosu od 801.888,81 euro odnose se na naknade za priređivanje igara na sreću ostvarene na temelju odredaba članka 8. Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14 i 114/22) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023. godinu (Narodne novine 31/23). Iz prethodne godine prenesena su neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu od 387.885,84 eura te su raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 1.189.774,65 eura.

Navedena sredstva su u 2023. utrošena u iznosu od 933.617,66 eura te su u 2024. prenesena neutrošena namjenska sredstva ostvarena od igara na sreću u iznosu od 256.156,99 eura. Prihodima od igara na sreću financirane su aktivnosti psihološkog i socijalnog osnaživanja te podizanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te stradalnika iz Domovinskog rata, kao i promicanja vrijednosti Domovinskog rata (u okviru aktivnosti Udruge branitelja).

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 2.637.251,97 eura te su u odnosu na prethodnu godinu manji za 10.384.106,53 eura ili 79,7 %, zbog manje ostvarenih kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU. Do smanjenja navedenih prihoda u 2023. u odnosu na prethodnu godinu došlo je zbog završetka provedbe aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Odnose se u cijelosti na pomoći od institucija i tijela EU, od čega na kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 2.129.401,57 eura te tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 507.850,40 eura. Navedeni prihodi ostvareni su iz sredstava pomoći Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 1.436.934,94 eura, koja su doznačena za provedbu aktivnosti OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. te Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1.200.317,03 eura, koja su doznačena za provedbu aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 1.506.531,08 eura, a odnose se na prihode od kamata na dane zajmove u iznosu od 1.435.092,43 eura te prihode od zateznih kamata (obračunanih na zakašnjela plaćanja korisnika stambenih kredita) u iznosu od 71.438,65 eura. Prihodi od kamata na dane zajmove ostvareni su na temelju odredaba članka 89. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17, 98/19, 84/21 i 156/23), kojima je propisana naplata kamata korisnicima stambenih kredita u visini od 2,0 % godišnje. Neutrošena sredstva od kamata na dane zajmove i zatezne kamate iz prethodnih godina iznosila su 3.416.236,59 eura te su ukupno raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 4.922.767,67 eura. Tijekom 2023. utrošeno je 361.976,12 eura te su koncem 2023. neutrošena sredstva od kamata na dane zajmove i zatezne kamate iznosila 4.560.791,55 eura. Sredstva ostvarena od navedenih prihoda utrošena su u 2023. za sanaciju i uređenje stanova preuzetih od drugih tijela državne uprave (Ministarstva obrane) i jedinica lokalne i područje (regionalne) samouprave, u okviru aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 129.559.167,20 eura, a odnose se na prihode iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 126.051.144,65 eura i prihode iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.508.022,55 eura. Najvećim dijelom namijenjeni su za financiranje aktivnosti Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 80.447.052,57 eura, Administracija i upravljanje u iznosu od 8.838.386,22 eura te Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 7.412.296,96 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 2.269.308,86 eura odnose se na prihode od prodaje stambenih objekata. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 779.538,01 euro ili 25,6 %, zbog manjeg broja otkupljenih stanova od strane korisnika, koji su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje na temelju odredaba Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji. Neutrošena sredstva od prihoda od prodaje stambenih objekata iz prethodnih godina iznosila su 4.637.347,09 eura te su ukupno raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 6.906.655,95 eura.

Tijekom 2023. utrošeno je 1.551.028,94 eura te su koncem 2023. neutrošena sredstva od prihoda od prodaje stambenih objekata iznosila 5.355.627,01 euro. Sredstva ostvarena od navedenih prihoda utrošena su u 2023. u okviru aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata za kupnju stanova u iznosu od 783.480,80 eura, dodjelu financijskih potpora i dane kredite za kupnju stanova u iznosu od 762.641,00 euro te održavanje stambene zgrade kojom upravlja Ministarstvo u iznosu od 4.907,14 eura.

Primici od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 4.817.929,90 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 753.305,38 eura ili 13,5 %, a odnose se na povrat glavnice odobrenih stambenih kredita. Stambeni krediti odobreni su i isplaćeni korisnicima na temelju odredaba Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te prema kreditnim uvjetima iz Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata (Narodne novine 57/18 i 147/20) koja je bila na snazi do 23. studenoga 2024., kada je stupila na snagu Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata (Narodne novine 132/24). Ugovorom o poslovnoj suradnji koji su zaključili Ministarstvo i poslovna banka u 2021., utvrđeno je da sredstva za isplatu korisnicima stambenih kredita osigurava Ministarstvo doznakom poslovnoj banci, koja obavlja naplatu stambenih kredita i naplaćena sredstva prema ugovorima o stambenim kreditima za svaki protekli mjesec doznačuje Ministarstvu. Tijekom 2023., 84 korisnika otplatila su stambene kredite u cijelosti, od kojih su 62 korisnika ostvarila popust od 10,0 % za prijevremenu otplatu stambenog kredita. Također, jednokratnu cijenu dodijeljenog stana otplatilo je 27 korisnika te su ostvarili popust od 15,0 %. Neutrošena sredstva od povrata glavnica odobrenih stambenih kredita iz prethodnih godina iznosila su 6.893.879,23 eura te su ukupna raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 11.711.809,13 eura. Tijekom 2023. utrošeno je 1.502.198,00 eura te su koncem 2023. neutrošena sredstva od povrata glavnica odobrenih stambenih kredita iznosila 10.209.611,13 eura. Sredstva ostvarena iz navedenih primitaka utrošena su u 2023. za dodjelu stambenih kredita u okviru aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 136.544.246,27 eura, što je 5.812.930,59 eura ili 4,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	5.294.602,08	6.165.682,19	116,5
2.	Materijalni rashodi	6.580.986,09	7.568.396,56	115,0
3.	Financijski rashodi	193.017,32	165.753,71	85,9
4.	Subvencije	398.084,20	410.020,38	103,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	945.180,39	1.127.083,72	119,2
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	106.313.869,33	107.754.711,10	101,4
7.	Ostali rashodi	4.390.860,13	4.464.573,54	101,7
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	15.601.814,43	6.815.240,07	43,7
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.638.762,89	2.072.785,00	78,6
Ukupni rashodi i izdaci		142.357.176,86	136.544.246,27	95,9
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		149.732.759,62	141.631.565,62	94,6
Višak prihoda i primitaka		7.375.582,76	5.087.319,35	69,0

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 107.754.711,10 eura koji čine 78,9 % ukupnih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 28.789.535,17 eura i čine 21,1 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 6.165.682,19 eura i veći su za 871.080,11 eura ili 16,5 % u odnosu na prethodno razdoblje, zbog povećanja osnovice za obračun plaća u travnju i studenome 2023. te isplate dodatka i privremenog dodatka na plaće državnim službenicima i namještenicima, na temelju Odluke o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23) i Odluke o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima (Narodne novine 97/23). Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 5.138.674,35 eura (od čega se na plaće za redovni rad odnosi 4.778.466,34 eura, a prekovremeni rad 360.208,01 euro), doprinose na plaće u iznosu od 808.302,91 euro i druge rashode za zaposlene (božićnice, naknada za godišnji odmor, jubilarne nagrade, darovi za djecu, otpremnine, naknade zbog bolesti, invalidnosti i smrtnog slučaja te drugo) u iznosu od 218.704,93 eura.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 7.568.396,56 eura i veći su za 987.410,47 eura ili 15,0 % u odnosu na prethodno razdoblje, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda na temelju zaključenih ugovora o djelu te povećanja iznosa naknada vanjskim suradnicima u odnosu na prethodno razdoblje. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 6.172.448,74 eura, materijal i energiju u iznosu od 470.770,78 eura te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 638.448,13 eura.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji se odnose na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.908.586,81 euro, zdravstvene usluge u iznosu od 948.368,15 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 495.993,34 eura te ostale usluge u iznosu od 809.442,40 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na rashode za ugovore o djelu u iznosu od 1.281.278,54 eura te usluge vještačenja (za rad Liječničkog vijeća u procesu vještačenja u postupcima ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida) u iznosu od 784.640,33 eura. Naknade prema zaključenim ugovorima o djelu su obračunane i isplaćene za 190 vanjskih suradnika, najvećim dijelom za administrativno-tehničke poslove za potrebe Ministarstva, pružanje psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata te rad članova liječničkih vijeća i povjerenstava.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za zdravstvene usluge odnose se na rashode za provođenje Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata u kliničkim bolničkim centrima (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) u iznosu od 672.214,55 eura.

U okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, vrijednosno su najznačajniji rashodi održavanja Memorijalnog groblja u Vukovaru u iznosu od 285.249,99 eura ili 57,5 % ukupnih rashoda za usluge tekućeg i investicijskih održavanja.

Vrijednosno značajniji rashodi za ostale usluge ostvareni su za usluge čuvanja imovine i osoba u iznosu od 324.222,19 eura, usluge u okviru aktivnosti Ekshumacije, identifikacije i sahrane žrtava iz Domovinskog rata u iznosu od 182.324,15 eura te provedbe aktivnosti Obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu u iznosu od 150.315,20 eura.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 470.770,78 eura i u odnosu na prethodno razdoblje manji su za 131.667,86 eura ili 21,9 %, najvećim dijelom zbog primjene Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 31/23, 74/23, 107/23, 122/23, 32/24, 104/24 i 132/24), kojom su propisane posebne mjere za trgovinu električnom energijom, prirodnim plinom i toplinskom energijom. Vrijednosno najznačajniji odnose se na energiju u iznosu od 297.252,36 eura.

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 638.448,13 eura i veći su za 196.101,27 eura ili 44,3 % u odnosu na prethodno razdoblje, najvećim dijelom zbog većih rashoda za pokop umrlih hrvatskih branitelja te rashoda organizacije obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata i hodočašća hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za rashode protokola (vijenci, lampioni i cvijeće) u iznosu od 166.167,02 eura, zastave za pogrebe hrvatskih branitelja u iznosu od 133.350,00 eura te organizacije hodočašća hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji u iznosu od 130.645,86 eura.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 165.753,71 euro. Vrijednosno značajniji financijski rashodi odnose se na usluge banaka vezano za praćenje povrata stambenih kredita u iznosu od 64.821,72 eura, naknade za novčana primanja i usluge platnog prometa u iznosu od 51.622,37 eura te usluge banaka za odobravanje stambenih kredita u iznosu od 47.865,34 eura.

Rashodi za subvencije ostvareni u iznosu od 410.020,38 eura odnose se na subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora u iznosu od 235.342,51 euro i subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 174.677,87 eura. Sredstva su doznačena braniteljskim zadrugama i obrtima, najvećim dijelom u okviru provedbe aktivnosti Zapošljavanje hrvatskih branitelja u iznosu od 390.175,99 eura.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 1.127.083,72 eura, što je 181.903,33 eura ili 19,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na kapitalne pomoći unutar općeg proračuna (općinskim, gradskim i županijskim proračunima) u iznosu od 1.069.257,04 eura, za provedbu kapitalnog projekta Spomen obilježje žrtvama stradalim u Domovinskom ratu i aktivnosti Pristupačnost objekata potrebama invalida. U okviru navedene aktivnosti i projekta, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na sufinanciranje izgradnje zgrade općine s memorijalnim centrom u Škabrnji u iznosu od 200.000,00 eura, izgradnju spomenika Danu pobjede i domovinske zahvalnosti u Kninu u iznosu od 170.000,00 eura, izgradnju spomen-obilježja Minsko polje u Lovasu u iznosu od 90.000,00 eura, rekonstrukciju i opremanje Doma hrvatskih branitelja u Vinkovcima u iznosu od 50.000,00 eura te ugradnju dizala u Osnovnoj školi Franje Krežme u Osijeku u iznosu od 50.000,00 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 107.754.711,10 eura. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na provedbu aktivnosti Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 79.599.988,42 eura, Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata (izvanredne jednokratne novčane pomoći, troškovi organizacije ukopa uz vojne počasti i drugo) u iznosu od 7.164.248,92 eura, Civilni invalidi iz Domovinskog rata u iznosu od 5.240.635,50 eura te Sudionici i žrtve II. svjetskog rata i poraća u iznosu od 4.310.249,09 eura.

Uvjeti i postupak za ostvarenje novčanih primanja na osnovi oštećenja organizma, gubitka, zatočenja ili nestanka hrvatskog branitelja te materijalnih i drugih potreba propisani su odredbama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine 33/92, 57/92, 77/92, 86/92 – pročišćeni tekst, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 94/01, 103/03, 148/13 i 98/19) te provedbenih propisa. Način obračuna i isplate navedenih novčanih naknada propisani su Pravilnikom o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova (Narodne novine 16/18), a način vođenja evidencije o obavljenim isplatama, dostavi izvješća o utrošenim sredstvima te kontroli namjenskog trošenja propisan je Pravilnikom o vođenju evidencija, kontroli obračuna i isplata ostvarenih prava te uvjeta za ostvarivanje prava (Narodne novine 21/18), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2024., kada je stupio na snagu Pravilnik o vođenju evidencija, kontroli obračuna i isplata ostvarenih prava te uvjeta za ostvarivanje prava (Narodne novine 86/24). Prema podacima Ministarstva, koncem 2023. bilo je 516 296 hrvatskih branitelja, od kojih je 415 416 živućih hrvatskih branitelja (uključujući 56 743 hrvatska ratna vojna invalida). Od 1. siječnja 2023. do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) status hrvatskog branitelja i hrvatskog ratnog vojnog invalida reguliralo je 2 698 hrvatskih branitelja i 1 468 hrvatskih ratnih vojnih invalida. U istom razdoblju pravo na novčana primanja te druga prava prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji ostvarilo je 4 205 novih korisnika (naknadu za nezaposlene 1 646 korisnika, pravo na osobnu invalidninu 1 517, posebni doplatak 442, putne troškove 381 korisnik te druga prava 219 korisnika).

U okviru aktivnosti Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, isplaćene su jednokratne novčane naknade radi ublažavanja posljedica rasta troškova života. Navedene naknade u pojedinačnim iznosima od 150,00 eura, za 18 504 korisnika prava u ukupnom iznosu od 2.775.600,00 eura, isplaćene su na temelju Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života (Narodne novine 31/23) i Odluke o isplati jednokratnog novčanog primanja korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskome sustavu i sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata radi ublažavanja posljedica rasta troškova života (Narodne novine 107/23), koje je u ožujku i rujnu 2023. donijela Vlada Republike Hrvatske.

Ostali rashodi u iznosu od 4.464.573,54 eura odnose se na tekuće donacije u iznosu od 3.546.675,33 eura i kapitalne donacije u iznosu od 917.898,21 eura. Financirani su najvećim dijelom iz sredstava općih prihoda i primitaka u iznosu od 3.550.216,13 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće donacije ostvareni su za financiranje aktivnosti braniteljskim udrugama u iznosu od 2.434.157,22 eura te obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu, za koje su sredstva isplaćena braniteljskim udrugama u iznosu od 765.086,28 eura. Rashodi za kapitalne donacije ostvareni su za izgradnju spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu u iznosu od 462.700,00 eura i prilagodbu objekata za kretanje najtežih hrvatskih ratnih vojnih invalida iznosu od 455.198,21 euro. Donacije korisnici ostvaruju na temelju javnih poziva koji su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva te u skladu s odlukama o dodjeli sredstava i zaključenih ugovora.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 6.815.240,07 eura, što je 8.786.574,36 eura ili 56,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu, zbog završetka izgradnje veteranskih centara. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na nabavu opreme u iznosu od 2.909.907,97 eura te građevinske objekte u iznosu od 2.498.349,33 eura. U okviru rashoda za nabavu opreme, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na opremu za veteranske centre u Sinju, Petrinji i Daruvaru (za provedbu projekta Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj u okviru aktivnosti OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.) u iznosu od 1.905.103,28 eura te računala i računalnu opremu (za provedbu projekta Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata u okviru aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.) u iznosu od 841.939,95 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za građevinske objekte odnose se na izgradnju veteranskih centara Daruvar i Petrinja (obračun klizne skale za građevinske radove) u iznosu od 1.563.750,81 euro te nabavu deset stanova u Kutini (za provedbu aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata) u iznosu od 715.240,80 eura.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 2.072.785,00 eura u cijelosti su ostvareni za provedbu aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata. U odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su 565.977,89 eura ili 21,4 % manje. Odnose se na dugoročne kredite dane za obnovu stambenih prostora u iznosu od 1.502.198,00 eura i kupnju stanova u organiziranoj izgradnji u iznosu od 570.587,00 eura. Sredstva su odobrena iz povratnog dijela glavnice ostvarenog u tekućoj godini i neutrošenih namjenskih primitaka od zaduživanja prenesenih iz prethodnih godina. Stambeno zbrinjavanje provodi se na temelju odredaba članaka 83. do 100.a i 209. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata.

U 2023. ostvaren je višak prihoda u iznosu od 5.087.319,35 eura. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda i primitaka u iznosu od 16.099.832,95 eura te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 21.187.152,30 eura. Vrijednosno značajniji višak prihoda i primitaka raspoloživ u idućem razdoblju ostvaren je od namjenskih primitaka od povrata glavnica danih zajmova u iznosu od 10.209.611,13 eura, prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.355.627,01 euro i ostalih prihoda za posebne namjene u iznosu od 4.560.791,52 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 159.234.546,42 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	83.707.275,08	85.712.839,65	102,4
1.1.	Građevinski objekti	56.202.240,39	67.019.887,89	119,2
1.2.	Postrojenja i oprema	2.045.649,75	4.754.890,97	232,4
1.3.	Prijevozna sredstva	164.227,50	95.167,46	57,9
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	25.143.034,45	13.188.398,81	52,5
1.5.	Druga nefinancijska imovina	152.122,99	654.494,52	430,2
2.	Financijska imovina	68.985.142,86	73.521.706,77	106,6
2.1.	Novčana sredstva	0,00	663,61	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	1.021.889,16	1.342.113,65	131,3
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	51.038.164,90	42.817.791,61	83,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	16.308.920,73	21.393.740,91	131,2
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	180.197,03	128.812,40	71,5
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	435.971,04	7.838.584,59	1 798,0
Ukupno imovina		152.692.417,94	159.234.546,42	104,3
3.	Obveze	697.000,85	8.177.688,55	1 173,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	697.000,85	8.177.688,55	1 173,3
4.	Vlastiti izvori	151.995.417,09	151.056.857,87	99,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		152.692.417,94	159.234.546,42	104,3
Izvanbilančni zapisi		102.931.541,68	101.690.665,05	98,8

Nefinancijska imovina je koncem 2023. iznosila 85.712.839,65 eura te je u odnosu na stanje početkom godine veća za 2.005.564,57 eura ili 2,4 %. Vrijednosno značajnije je povećana vrijednost građevinskih objekata za 10.817.647,50 eura ili 19,2 % (zbog prijenosa vrijednosti dovršenog Veteranskog centra u Petrinji, s računa imovine u pripremi na građevinske objekte) te postrojenja i opreme za 2.709.241,22 eura ili 132,4 % (zbog opremanja veteranskih centara u Sinju, Daruvaru i Petrinji).

Građevinski objekti odnose se na poslovne objekte u iznosu od 38.835.069,07 eura, stambene objekte u iznosu od 24.231.097,89 eura te druge građevinske objekte (mjesta obilježja masovnih grobnica) u iznosu od 3.953.720,93 eura. Vrijednosno značajniji poslovni objekti odnose se na zgrade veteranskih centara u Petrinji u iznosu od 13.210.322,33 eura, Šibeniku u iznosu od 9.152.217,50 eura i Sinju u iznosu od 7.238.825,24 eura te na poslovnu zgradu u Zagrebu (Trg Nevenke Topalušić) u iznosu od 5.674.477,34 eura. Stambeni objekti iskazani su u iznosu od 24.231.097,89 eura, a najvećim dijelom u iznosu od 24.088.522,31 euro odnose se na 642 stana u vlasništvu Ministarstva (stanovi dani u najam u okviru programa stambenog zbrinjavanja te stanovi čiji korisnici imaju zaključene ugovore o stambenom kreditu za kupnju stana s poslovnom bankom, a u postupku su zaključivanja ugovora s pridržanim pravom vlasništva s Ministarstvom).

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je koncem 2023. u iznosu od 13.188.398,81 euro, a najvećim dijelom u iznosu od 12.877.441,06 eura odnosi se na zgradu Veteranskog centra u Daruvaru, za koju je okončana situacija ispostavljena u svibnju 2024.

Vrijednosno značajnija postrojenja i oprema odnose se na opremu nabavljenu za veteranske centre u Sinju, Petrinji i Daruvaru u iznosu od 1.905.103,28 eura te na računala i računalnu opremu u iznosu od 841.939,95 eura.

Financijska imovina iskazana koncem 2023. u iznosu od 73.521.706,77 eura u odnosu na stanje početkom godine veća je za 4.536.563,91 euro ili 6,6 %. Odnosi se na potraživanja u iznosu od 65.682.458,57 eura, rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 7.838.584,59 eura te novac u banci i blagajni u iznosu od 663,61 euro.

Potraživanja u iznosu od 65.682.458,57 eura odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 42.817.791,61 euro, za prihode poslovanja u iznosu od 21.393.740,91 euro, od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 1.342.113,65 eura i na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 128.812,40 eura.

Potraživanja za dane zajmove koncem 2023. iznosila su 50.203.595,24 eura (prije obračuna ispravka vrijednosti) te su u odnosu na stanje početkom 2023. manja za 2.511.491,26 eura ili 5,0 %. Ispravak vrijednosti navedenih potraživanja u iznosu od 7.385.803,63 eura obavljen je na temelju podataka poslovne banke o stanju potraživanja starijih od 12 mjeseci te su koncem 2023. potraživanja iskazana u iznosu od 42.817.791,61 euro. Odnose se na glavnice odobrenih dugoročnih kredita za provođenje programa stambenog zbrinjavanja hrvatskih ratnih vojnih invalida, od čega korisnici otplaćuju kredite u iznosu od 49.938.422,88 eura, a potraživanja u iznosu od 265.172,36 eura naplaćuju se putem ovrha zbog raskida ugovora s devet korisnika.

Stanje kredita početkom 2023. iznosilo je 52.446.624,40 eura za 4 746 korisnika s kojima su bili zaključeni ugovori o stambenom kreditu za kupnju stana (bez otkazanih kredita u iznosu od 268.462,12 eura). Tijekom 2023. isplaćeni su krediti u iznosu od 2.268.534,00 eura, otplaćeno je 4.765.126,40 eura, otpisana su potraživanja za kredite od tri korisnika (na temelju odluka ministra) u iznosu od 7.385,41 euro te stanje kredita za 4 510 korisnika koncem 2023. iznosi 49.938.422,88 eura.

Tijekom 2023. isplaćeni su krediti za 111 korisnika u iznosu od 2.268.534,00 eura, uz kamatu od 2,0 % godišnje, rok otplate do 35 godina i uz popuste od 20,0 % do 100,0 %, zavisno od stupnja oštećenja organizma, odnosno statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja. Korisnici kredite vraćaju umanjene za iznose popusta, odnosno za odobrene popuste umanjuje se glavnica odobrenih kredita. Iznosi popusta su rashod državnog proračuna, a financiraju se iz povrata (primitaka) sredstava u okviru programa stambenog zbrinjavanja. Na ukupan iznos odobrenih kredita za stambeno zbrinjavanje u 2023., odobreni su i obračunani popusti u iznosu od 766.084,00 eura.

Pomoćne evidencije o potraživanjima, odnosno naplatu u korist državnog proračuna obavlja poslovna banka.

Prema podacima poslovne banke, koncem 2023. nedospjela glavnica stambenih kredita iznosi 46.737.062,03 eura, a dospjela potraživanja u koja su uključene kamate, bankovne naknade i drugi troškovi iznose 5.457.016,46 eura (bez potraživanja po raskinutim ugovorima u iznosu od 265.172,36 eura), od čega se na glavnicu odnosi 3.208.746,26 eura, redovne kamate 1.161.051,83 eura, zatezne kamate 1.085.675,26 eura te bankovne naknade i druge troškove 1.543,11 eura.

Podatke o dugu po stambenim kreditima dužnika s tri i više neplaćenih anuiteta dostavlja poslovna banka Ministarstvu svaka tri mjeseca. Početkom 2023. dospjeli dug po stambenim kreditima iznosio je 5.634.282,55 eura od 1 068 korisnika, a koncem 2023. dug je iznosio 5.090.886,28 eura od 654 korisnika, što je 543.396,27 eura manje u odnosu na početak godine. Poslovna banka raspolaže podacima o dužnicima i iznosu duga te poduzima mjere naplate na način da šalje obavijesti o dugu korisniku kredita, opomenu svim sudionicima u kreditnom odnosu (korisniku, sudužnicima i jamcima) u slučaju ako korisnik kredita ne podmiri dug nakon obavijesti o stanju duga odnosno pokreće zapljenu na primanjima u slučaju da sudionici u kreditnom odnosu nakon opomene ne podmire dug. Tijekom 2023. poslovna banka je poslala 3 475 opomena i obavijesti o dugu korisnicima kredita i njihovim jamcima i/ili sudužnicima te je provodila postupke zapljene na primanjima, koja je pokrenuta kod 67 korisnika stambenih kredita za dospjeli dug u iznosu od 250.271,63 eura. U pojedinim slučajevima (smrt korisnika kredita, nemogućnost poslovne banke da stupi u kontakt s korisnikom kredita i drugo) Ministarstvo poduzima mjere naplate. Tijekom 2023. Ministarstvo je poduzelo mjere naplate za dospjeli dug za 109 korisnika u iznosu od 1.480.388,06 eura. U 2023. odobren je reprogram stambenog kredita zbog olakšanja plaćanja duga za 64 korisnika u iznosu od 2.555.087,00 eura, od čega se na dospjeli dug odnosi 951.802,44 eura.

Koncem 2023. potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu od 21.865.542,73 eura, umanjena su za ispravak vrijednosti u iznosu od 471.801,82 eura te iznose 21.393.740,91 euro. Odnose se na potraživanja iz proračuna za neutrošena namjenska sredstva do konca 2023. u iznosu od 21.305.848,89 eura te potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 87.892,02 eura (najam 405 stanova za potrebe stambenog zbrinjavanja invalida iz Domovinskog rata). Vrijednosno značajnija potraživanja za prenesena neutrošena sredstva u 2024. odnose se na namjenske primitke od zaduživanja (za povrat glavnice namijenjene programu stambenog zbrinjavanja) u iznosu od 10.209.611,13 eura te prihode od nefinancijske imovine za prodane stanove na obročnu otplatu u iznosu od 5.355.627,01 euro.

Potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (prije ispravka vrijednosti) iznose 2.084.071,64 eura. Ispravak vrijednosti potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iznosio je 741.957,99 eura i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo koncem 2023. iznose 1.342.113,65 eura. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za povrat neutrošenih EU sredstava u iznosu od 645.065,93 eura te potraživanja za isplatu nepripadajućih novčanih primanja u iznosu od 636.665,76 eura.

Potraživanja za povrat neutrošenih EU sredstava odnose se na neopravdana sredstva dodijeljena u okviru javnih poziva za EU projekte udrugama i poslovnim subjektima.

Potraživanja za isplatu nepripadajućih novčanih primanja odnose se na potraživanja od 838 korisnika naknada (obiteljske i osobne invalidnine, naknade za nezaposlene, opskrbnine i drugo), za koje su prestali postojati uvjeti za isplatu propisani odredbama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Od ukupnih potraživanja koncem 2023. u iznosu od 74.328.878,42 eura (prije ispravka vrijednosti), dospjela potraživanja iskazana su u iznosu od 5.938.687,80 eura, a nedospjela potraživanja u iznosu od 68.390.190,62 eura. Dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 3.149.439,76 eura, potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 2.084.071,64 eura, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 533.294,94 eura te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 171.881,46 eura. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2024.) naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 5.643.571,62 eura.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda iskazani koncem 2023. u iznosu od 7.838.584,59 eura odnose se u cijelosti na kontinuirane rashode budućeg razdoblja. Odnose se na rashode za naknade građanima i kućanstvima za trajna prava, naknade civilnim invalidima, naknade sudionicima i žrtvama II. svjetskog rata i poraća te naknade žrtvama seksualnog nasilja u vrijeme oružane agresije u ukupnom iznosu od 7.305.601,68 eura i rashode za plaće u iznosu od 532.982,91 euro, za prosinac 2023. U odnosu na stanje početkom 2023. veći su za 7.402.613,55 eura, najvećim dijelom zbog evidentiranja naknada građanima i kućanstvima za prosinac 2023. u okviru kontinuiranih rashoda, prema nastanku poslovnog događaja. Promjena evidentiranja u odnosu na prijašnje razdoblje u kojem su se navedene naknade evidentirale u mjesecu isplate, obavljena je u skladu s uputama Ministarstva financija iz siječnja 2024.

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 8.177.688,55 eura i u cijelosti su nedospjele. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 7.305.601,68 eura (naknade za prosinac 2023. isplaćene u siječnju 2024.) i obveze za zaposlene u iznosu od 532.982,91 euro (plaća za prosinac 2023. isplaćena u siječnju 2024.). Vrijednosno značajnije obveze za naknade građanima i kućanstvima odnose se na obračunane obveze za osobnu invalidninu u iznosu od 2.249.198,36 eura, obiteljsku invalidninu u iznosu od 2.032.009,31 euro, naknadu za nezaposlene u iznosu od 1.213.944,55 eura te doplatak za njegu i pomoć druge osobe u iznosu od 330.972,72 eura. U odnosu na stanje početkom godine, obveze su koncem 2023. veće za 7.480.687,70 eura, najvećim dijelom zbog promjene u načinu evidentiranju obveza za naknade građanima i kućanstvima u odnosu na 2022. Navedene obveze za prosinac 2022. evidentirane su u siječnju 2023. (kada su isplaćene), a za prosinac 2023. su evidentirane u prosincu 2023. (prema nastanku poslovnog događaja).

Vlastite izvore u iznosu od 151.056.857,87 eura čine vlastiti izvori iz proračuna u iznosu od 129.653.001,15 eura, višak prihoda u iznosu od 21.187.152,30 eura te obračunati prihodi u iznosu od 216.704,42 eura.

Izvanbilančni zapisi iskazani koncem 2023. u iznosu od 101.690.665,05 eura odnose se na vrijednost prodanih stanova s pridržanim pravom vlasništva nabavne vrijednosti od 76.157.632,03 eura, instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 21.195.667,49 eura, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 4.291.173,48 eura te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 46.192,05 eura. Vrijednost prodanih stanova s pridržanim pravom vlasništva odnosi se na nabavnu vrijednost 1 259 stanova (ukupne površine 85 678,11 m²), čiji korisnici su s poslovnom bankom zaključili ugovore o stambenom kreditu te s Ministarstvom ugovore o kupoprodaji stana s pridržanim pravom vlasništva kojima je ugovoreno da će navedeni korisnici postati vlasnici stanova po konačnoj otplati kredita, a do tada stanovi su u vlasništvu Ministarstva.

Vrijednosno najznačajniji instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 14.661.659,77 eura odnose se na primljene zadužnice (od korisnika programa koje provode udruge branitelja u iznosu od 9.044.671,75 eura, korisnika financijskih potpora za stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata u iznosu od 3.803.187,05 eura te od korisnika programa zapošljavanja hrvatskih branitelja u iznosu od 1.813.800,97 eura). Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 4.291.173,48 eura odnose se na glavnice sudskih sporova u tijeku protiv Republike Hrvatske (za naknade invalidnina pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane).

U odnosu na stanje početkom 2023., izvanbilančni zapisi su koncem 2023. manji za 1.240.876,63 eura ili 1,2 %, najvećim dijelom zbog otpisa potraživanja od Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije pripadnika Hrvatskog vijeća obrane u iznosu od 2.425.491,21 euro (na temelju ugovora zaključenih u 1998.). Ministarstvo je prijašnjih godina, u svrhu naplate potraživanja poduzimalo mjere naplate. Potraživanja nisu naplaćena te su u cijelosti otpisana, na temelju Odluke o otpisu potraživanja naknade troškova profesionalne rehabilitacije hrvatskih ratnih vojnih invalida Hrvatskog vijeća obrane, koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u lipnju 2023.

Projekti financirani u 2023.

Sredstva Ministarstva utrošena su u 2023. u ukupnom iznosu od 136.545.239,88 eura, za provedbu programa Socijalne pomoći i naknade sudionicima i žrtvama rata u iznosu od 94.498.251,47 eura, Skrb za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata u iznosu od 30.521.223,98 eura, Stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji u iznosu od 7.067.184,23 eura, Obilježavanje mjesta stradavanja u Domovinskom ratu u iznosu od 3.513.929,05 eura te Zatočeni i nestali u iznosu od 944.651,15 eura. Sredstva za provedbu navedenih programa utrošena su u okviru 30 aktivnosti i četiri kapitalna projekta.

Revizijom je obuhvaćen projekt Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj (u okviru aktivnosti OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.) te projekt Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata (u okviru aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.). U navedenim projektima, koji su najvećim dijelom financirani iz bespovratnih sredstava europskih fondova, nisu utvrđene nepravilnosti. Kriterij za odabir projekata obuhvaćenih revizijom bila je financijska značajnost te prikupljene informacije o navedenim projektima.

– Projekt Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj

Za provedbu projekta Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (kao upravljačko tijelo u postupku izravne dodjele sredstava) donijelo je u studenome 2019. Odluku o financiranju za dodjelu bespovratnih sredstava u vrijednosti od 328.792.034,20 kn (u protuvrijednosti od 44.228.657,23 eura prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan donošenja navedene Odluke). Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava pokrenut je u okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., prioritetne osi 8 – Socijalno uključivanje i zdravlje.

U prosincu 2019. zaključen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 43.638.202,16 eura između Ministarstva kao korisnika bespovratnih sredstava, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (upravljačko tijelo, posredničko tijelo razine 1) te Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: SAFU) (posredničko tijelo razine 2). Također, zaključena su i tri dodatka Ugovoru.

Nakon zaključenih dodataka Ugovoru, odobrena su bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 45.019.514,16 eura. Razdoblje provedbe navedenog projekta je od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2023., uz financiranje prihvatljivih izdataka iz bespovratnih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (85,0 %) i državnog proračuna, sredstva učešća za pomoći (15,0 %).

Cilj navedenog projekta je unaprjeđenje infrastrukture za pružanje psihosocijalne podrške veteranima i civilnim žrtvama Domovinskog rata u cilju povećanja socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva. Projekt je proveden u razdoblju od 17. prosinca 2019. do 31. prosinca 2023.

Ukupni rashodi za provedbu projekta iznosili su 44.248.531,50 eura, od čega su iz Europskog fonda za regionalni razvoj financirani u iznosu od 37.611.251,77 eura te iz državnog proračuna (sredstva učešća za pomoći) u iznosu od 6.637.279,73 eura. Ministarstvo je tijekom razdoblja provedbe projekta posredničkom tijelu 2 (SAFU) podnijelo 13 zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 44.248.531,50 eura, od čega je odobreno 42.486.033,90 eura. Neprihvatljivi troškovi iznosili su 1.762.497,60 eura. Vrijednosno značajniji neprihvatljivi troškovi odnose se na izvantroškovničke radove (za čiju je provedbu SAFU osporavao nepredvidivost) u iznosu od 896.773,33 eura i uvećanje cijena radova u iznosu od 709.765,63 eura za izgradnju Veteranskog centra u Petrinji. Rashodi za provedbu projekta u 2023. ostvareni su u iznosu od 1.926.803,96 eura, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode za izgradnju veteranskih centara Daruvar i Petrinja (koji se odnose na obračun klizne skale za građevinske radove) u iznosu od 1.563.750,81 euro. Financirani su iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 1.436.934,94 eura te iz sredstava učešća za pomoći u iznosu od 489.869,02 eura.

U 2023. SAFU je obavio provjeru na licu mjesta za veteranske centre u Sinju i Šibeniku te je sastavljen Izvještaj o provedbi projekta. Nadalje, u prosincu 2023. sastavljeno je Izvješće neovisnog revizora o obavljenoj reviziji utrošenih sredstava na projektu u kojem je izraženo mišljenje da je iznos koji se navodi u zahtjevima za nadoknadu sredstava u skladu s odredbama Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Potraživani troškovi navedenog projekta najvećim se dijelom odnose na izgradnju veteranskih centara u iznosu od 43.732.820,97 eura, od čega u Daruvaru u iznosu od 13.107.911,38 eura, Petrinji u iznosu od 13.025.778,64 eura, Šibeniku u iznosu od 10.121.587,68 eura te u Sinju u iznosu od 7.477.543,27 eura.

U razdoblju provedbe projekta, za izgradnju veteranskih centara provedena su četiri otvorena postupka javne nabave na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) te su zaključeni ugovori o izvođenju radova i dodaci ugovorima u ukupnoj vrijednosti od 44.734.986,85 eura s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV).

Ciljevi navedenog projekta su ostvareni. Za sve veteranske centre izvoditelji radova ispostavili su okončane situacije za izvršene radove te su pribavljene pravomoćne uporabne dozvole (1. rujna 2021. za Šibenik, 12. svibnja 2022. za Sinj, 8. studenoga 2022. za Petrinju te 10. studenoga 2023. za Daruvar). Navedeni veteranski centri su otvoreni te osiguravaju provedbu programa koji obuhvaćaju rehabilitacijske, sportske i rekreacijske, kulturne te društvene aktivnosti.

– Projekt Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata

Za provedbu projekta Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (kao upravljačko tijelo u postupku izravne dodjele sredstava) donijelo je u kolovozu 2020. Odluku o financiranju za dodjelu sredstava u najvećem iznosu prihvatljivih troškova u vrijednosti od 81.547.598,63 kn (u protuvrijednosti od 10.837.178,21 eura prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan donošenja navedene Odluke), u okviru aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

U studenome 2020. zaključen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u svrhu provedbe digitalizacije arhivskog gradiva iz Domovinskog rata između Ministarstva kao korisnika bespovratnih sredstava, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (upravljačko tijelo, posredničko tijelo razine 1) i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (posredničko tijelo razine 2) u iznosu od 81.547.598,63 kn. Određeno je razdoblje provedbe projekta od 1. rujna 2017. do 1. srpnja 2023. Dodatkom Ugovoru iz kolovoza 2023. produženo je vrijeme trajanja Ugovora i provedbe do 31. prosinca 2023. Prema Ugovoru, utvrđeno je financiranje prihvatljivih izdataka iz bespovratnih sredstava Europskog socijalnog fonda (85,0 %) i državnog proračuna Republike Hrvatske (15,0 %) u ukupnom iznosu od 81.547.598,63 kn. Ugovoreno je da projekt Digitalizacija arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, uz Ministarstvo, provode i: Ministarstvo obrane, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar te Ministarstvo unutarnjih poslova.

Cilj navedenog projekta je pridonijeti većoj učinkovitosti javne uprave te kvalitetnijem pružanju javnih usluga građanima očuvanjem i digitalizacijom arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, uz povećanje djelotvornosti javne uprave kroz uspostavu informacijskog sustava za upravljanje arhivskim gradivom iz Domovinskog rata te povećanje kapaciteta u javnoj upravi kroz edukaciju djelatnika za učinkovito korištenje informacijskog sustava s arhivskim gradivom iz Domovinskog rata.

Ukupni rashodi za provedbu projekta iznosili su 8.158.644,23 eura, od čega su iz Europskog socijalnog fonda financirani u iznosu od 6.934.847,60 eura te iz državnog proračuna (sredstva učešća za pomoći) u iznosu od 1.223.796,63 eura, a evidentirani su u okviru glave 04110 – Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar u iznosu od 6.047.661,15 eura i Ministarstva u iznosu od 2.110.983,08 eura. Ministarstvo je tijekom razdoblja provedbe navedenog projekta (od ožujka 2021. do prosinca 2023.), Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (posredničko tijelo razine 2) podnijelo 13 zahtjeva za nadoknadu sredstava u ukupnom iznosu od 8.158.644,23 eura (od čega u 2023. četiri zahtjeva u iznosu od 3.112.153,75 eura). Od navedenog ukupnog iznosa, neprihvatljivi troškovi iznosili su 49.706,08 eura, od čega se 49.700,10 eura odnosi na neprihvatljive troškove zbog propusta u provedenim postupcima javne nabave, a 5,98 eura na pogreške izračuna iznosa naknada za ugovore o djelu.

U 2023. ostvareni su prihodi za financiranje projekta evidentirani u okviru Ministarstva (glava 04105) u iznosu od 1.434.796,82 eura, od čega iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1.219.577,28 eura, a iz državnog proračuna (sredstva učešća za pomoći) u iznosu od 215.219,54 eura. U 2023. ostvareni su rashodi projekta evidentirani u okviru Ministarstva u iznosu od 1.415.536,57 eura te su manji od ostvarenih prihoda za iznos od 19.260,25 eura (zbog povrata sredstava od korisnika iz prijašnjih godina, koji se odnose na projekt Razvoj i širenje mreže izvaninstitucionalnih usluga za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata, a evidentirani su u okviru aktivnosti OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.).

Vrijednosno značajniji rashodi projekta odnose se na rashode za nabavu računala i računalne opreme u iznosu od 842.179,93 eura te intelektualne usluge u iznosu od 275.512,50 eura. Također, u okviru glave 04110 – Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar ostvareni su prihodi i rashodi za financiranje projekta u 2023. u iznosu od 1.427.661,23 eura.

Za navedeni projekt provedeno je u razdoblju od ožujka 2022. do rujna 2023. devet otvorenih postupaka javne nabave (navedene postupke provodilo je Ministarstvo te Središnji državni ured za središnju javnu nabavu), za koje su zaključeni okvirni sporazumi i ugovori te izdana narudžbenica na temelju okvirnog sporazuma, u ukupnoj vrijednosti od 2.150.122,44 eura s PDV-om, na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi. Vrijednosno najznačajnija nabava, koju je provelo Ministarstvo, odnosi se na poslužiteljsku i mrežnu opremu za digitalizaciju arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, za koju je s odabranim ponuditeljem u studenome 2023. zaključen Ugovor o isporuci poslužiteljske i mrežne opreme u iznosu od 774.747,50 eura. Navedena oprema nabavljena je u skladu s Ugovorom. Druge nabave odnose se na nabavu računala i računalne opreme, licenci, informacijskog sustava za digitalizaciju arhivskog gradiva, adaptaciju prostora na lokacijama digitalizacije arhivskog gradiva i drugo.

Projekt je završen u prosincu 2023. u ugovorenom roku. Ciljevi navedenog projekta su ostvareni s obzirom na to da se oprema koristi za poslove digitalizacije gradiva iz Domovinskog rata, a nalazi se na sedam lokacija s arhivskim gradivom iz Domovinskog rata. Navedena oprema evidentirana je u poslovnim knjigama Ministarstva. Također, obavljena je edukacija za 145 polaznika edukacije za učinkovito korištenje informacijskog sustava s arhivskim gradivom iz Domovinskog rata. Projekt je doprinio očuvanju od fizičkog propadanja arhivskog gradiva iz Domovinskog rata te većoj učinkovitosti javne uprave i kvalitetnijem pružanju javnih usluga građanima. Prema izvještaju o provjeri na licu mjesta koje je u ožujku 2024. sastavio Hrvatski zavod za zapošljavanje (posredničko tijelo razine 2), nisu utvrđene nepravilnosti.

Javna nabava

Planom nabave za 2023., koji je Ministarstvo donijelo koncem prosinca 2022., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 8.552.349,81 euro bez PDV-a. Doneseno je šest izmjena i dopuna Plana nabave za 2023. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 9.484.729,33 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 8.311.735,20 eura, a jednostavnu nabavu 1.172.994,13 eura. U odnosu na početni Plan nabave za 2023., povećanje se najvećim dijelom odnosi na usluge održavanja informacijskih sustava Ministarstva u iznosu od 525.468,37 eura i održavanja poslovnih prostora Ministarstva u iznosu od 298.697,00 eura.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) te je poveznica na navedene mrežne stranice objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi te odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupna vrijednost nabave iznosila je 14.377.199,53 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 13.176.663,54 eura, a na jednostavnu nabavu 1.200.535,99 eura. Ukupna vrijednost nabave je veća od Plana nabave za 2023. za 4.892.470,20 eura ili 51,6 %, najvećim dijelom jer je u Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2023. uključena nabava radova i roba na izgradnji i opremanju veteranskih centara u Daruvaru i Petrinji, za koje su postupci nabave započeti u 2019. i 2022., a ugovori za izgradnju i opremanje veteranskih centara zaključeni su tijekom 2023.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je deset okvirnih sporazuma za nabavu roba i usluga u vrijednosti od 8.410.787,60 eura te 27 ugovora o javnoj nabavi u vrijednosti od 4.077.638,46 eura bez PDV-a, od čega 12 ugovora za izvođenje radova u vrijednosti od 2.491.447,04 eura, jedanaest ugovora za nabavu roba u vrijednosti od 1.194.791,66 eura te četiri ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 391.399,76 eura. Također, na temelju pregovaračkih postupaka bez prethodne objave poziva za nadmetanje zaključen je okvirni sporazum za nabavu usluga u vrijednosti od 535.380,60 eura te ugovor za nabavu roba u vrijednosti od 140.710,88 eura. Uz primjenu dinamičkog sustava nabave zaključen je ugovor za nabavu roba u iznosu od 12.146,00 eura.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) iznosila je 1.200.535,99 eura bez PDV-a, od čega se na usluge odnosi 649.490,80 eura, robe 446.849,14 eura te radove 104.196,05 eura.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je u 2023. zaključilo 25 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 1.487.632,55 eura, od čega 17 ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 1.091.305,78 eura te osam ugovora za nabavu roba u vrijednosti od 396.326,77 eura.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo, u 2023. je zaključeno deset ugovora u ukupnoj vrijednosti od 2.615.596,87 eura.

Postupke nabave u Ministarstvu provodi Samostalni sektor za javnu nabavu.

Ministarstvo je u prosincu 2022. donijelo Uputu o postupcima jednostavne nabave. Uputom se uređuje postupanje unutarnje ustrojstvene jedinice nadležne za poslove javne nabave u postupcima jednostavne nabave roba i usluga te provedbu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 26.540,00 eura, kao i nabave radova procijenjene vrijednosti manje od 66.360,00 eura. Uputom je propisano da se jednostavna nabava provodi kroz modul jednostavne nabave u EOJN RH, e-Dostavom s javnom objavom poziva, a iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave, razini tržišnog natjecanja i potrebi žurnosti, poziv za dostavu ponuda može se uputiti jednom gospodarskom subjektu u slučajevima propisanim navedenom Uputom.

Za nabavu roba, usluga, provedbe projektnih natječaja i radova vrijednosti manje od 2.650,00 eura provodi se izravno ugovaranje. Za jednostavnu nabavu procijenjene vrijednosti od 2.650,00 eura, a manje od 13.270,00 eura za robe, usluge i projektne natječaje, odnosno manje od 26.540,00 eura za radove, poziv na dostavu ponuda mora sadržavati upute za izradu ponude, tehničku specifikaciju ili troškovnik te druge potrebne elemente po ocjeni naručitelja. Kriterij za odabir ponuda u pravilu je najniža cijena.

Kod jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 13.270,00 eura, a manje od 26.540,00 eura za robe, usluge i projektne natječaje, odnosno od 26.540,00 eura, a manje od 66.360,00 eura za radove, kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda te se, osim kriterija cijene, mogu koristiti i kriterij kvalitete, rok isporuke ili rok izvršenja, jamstveni rok, tehničke prednosti i slično.

Povjerenstvo za nabavu sastavlja zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda i daje prijedlog za odabir najpovoljnije ponude čelniku tijela, koji donosi odluku o nabavi, na temelju koje se zaključuje ugovor o nabavi ili izdaje narudžbenica, ovisno o predmetu nabave. Za izvršenje ugovora nadležan je i odgovoran podnositelj zahtjeva za nabavu.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 48 postupaka nabave ukupne vrijednosti od 15.793.039,75 eura bez PDV-a, a odnose se na 26 postupaka javne nabave u vrijednosti od 15.387.971,40 eura (u okviru revizijom obuhvaćenih postupaka javne nabave provjeren je postupak javne nabave koji je proveden u 2020. u vrijednosti od 9.711.648,32 eura i 18 postupaka nabave koji su provedeni u 2022. u vrijednosti od 2.858.224,29 eura) te 22 postupka jednostavne nabave u vrijednosti od 405.068,35 eura.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 9. srpnja 2024. do 20. veljače 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:
- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
3. Zakon o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata (Narodne novine 84/21)
4. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata
5. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Zakon o pravu na pristup informacijama
8. Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti
9. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
10. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
11. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22)
12. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
13. Zakon o igrama na sreću

14. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19, 98/19 i 141/22)
15. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja
16. Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata
17. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (Narodne novine 37/01, 38/01 – ispravak, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02 – ispravak, 17/03, 197/03, 21/04, 25/04 – ispravak, 66/05, 131/05, 81/06, 11/07, 47/07, 109/07, 58/08, 32/09, 140/09, 21/10, 38/10, 77/10, 113/10, 22/11, 142/11, 31/12, 49/12, 60/12, 65/12, 78/12, 82/12, 100/12, 124/12, 140/12, 16/13, 25/13, 52/13, 96/13, 126/13, 2/14, 94/14, 140/14, 151/14, 76/15, 100/15, 71/18, 15/19, 73/19, 63/21, 13/22, 139/22, 26/23 i 87/23)
18. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023. godinu
19. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
20. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
21. Pravilnik o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova
22. Pravilnik o vođenju evidencija, kontroli obračuna i isplata ostvarenih prava te uvjeta za ostvarivanje prava
23. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (Narodne novine 12/18)
24. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (Narodne novine 56/22)
25. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana u zgradi i prilagodbu stana za djecu smrtno stradaloga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata (Narodne novine 38/18, 53/20 i 78/22)
26. Pravilnik o ostvarivanju prava na troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti te grobno mjesto i njegovo održavanje (Narodne novine 51/18, 41/22 i 154/22)
27. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (Narodne novine 78/22)
28. Pravilnik o radu Povjerenstva za reviziju ocjene radne sposobnosti (Narodne novine 12/18)
29. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
30. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
31. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
32. Uputa o postupcima jednostavne nabave (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori s državnim tajnikom Ministarstva, načelnikom Sektora za proračun, financije, analitiku i informatizaciju te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2021.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode (za naknade na temelju ugovora o djelu).

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Sastavljene su Bilješke uz financijske izvještaje. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi odstupanja ostvarenja pojedinih rashoda u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Primjerice, ostvareni rashodi za usluge veći su za 908.976,25 eura ili 17,3 %, ostali nespomenuti rashodi poslovanja veći su za 196.101,27 eura ili 44,3 %, dodatna ulaganja na građevinskim objektima veća su za 189.920,15 eura ili 24,6 %, a izdaci za dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima manji su za 565.977,89 eura ili 21,4 % od ostvarenih u prethodnoj godini.

Nadalje, u Bilješkama uz Bilancu nisu dana obrazloženja o promjenama u stanju nematerijalne imovine koje je koncem 2023. veće za 556.823,29 eura ili 319,3 % u odnosu na početak godine.
Također, Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže podatke vezane za sudske sporove u tijeku. Prema podacima iz poslovnih knjiga, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku koncem 2023. iznosile su 4.291.173,48 eura.

Odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisan je sadržaj Bilješki uz financijske izvještaje. Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje. U Bilješkama uz Bilancu potrebno je navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje. Obvezna Bilješka uz Bilancu je, između ostalog, popis sudskih sporova u tijeku koji obvezno sadrži sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti Bilješke uz Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

1.2. Ministarstvo prihvaća nalog u vezi sa sastavljanjem Bilješki uz Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima te navodi u Očitovanju da je sastavilo navedene Bilješke uz financijske izvještaje za 2023., ali uz određene manjkavosti.

Obrazlaže da nisu navedeni razlozi odstupanja pojedinih kategorija rashoda i izdataka u odnosu na prethodnu godinu, nisu dana obrazloženja o promjenama u stanju nematerijalne imovine te Bilješke ne sadrže podatke vezane za sudske sporove u tijeku. Ministarstvo navodi da su pri izradi Bilješki uz financijske izvještaje za 2024. obrazložena odstupanja proračunskih stavki u odnosu na prethodnu godinu te su navedeni podaci vezani za sudske sporove u tijeku.

2. Rashodi

2.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 136.544.246,27 eura. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu od 107.754.711,10 eura, materijalne rashode u iznosu od 7.568.396,56 eura te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.815.240,07 eura. U okviru materijalnih rashoda, ostvareni su rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu u iznosu od 1.281.278,54 eura, što je 226.673,29 eura ili 21,5 % više od ostvarenih u 2022. Financirani su u cijelosti iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna.

Naknade prema zaključenim ugovorima o djelu su obračunane i isplaćene za 190 vanjskih suradnika, najvećim dijelom za administrativno-tehničke poslove za potrebe Ministarstva, pružanje psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata te rad članova liječničkih vijeća i povjerenstava.U skladu s odredbama članka 128., stavka 8. te članka 169., stavka 4. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, za isplaćene izdatke vanjskim suradnicima, koji su u 2023. iznosili 896.588,62 eura, ne primjenjuju se ograničenja izdataka za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisima kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika (pružanje psihosocijalne pomoći te provedba programa i projekata poboljšanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji).
Također, u skladu s mišljenjem Ministarstva uprave iz lipnja 2018., na naknade za članove povjerenstava, koje su u 2023. iznosile 161.924,35 eura, ne primjenjuje se odredba članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima, kojom je propisano da izdaci za pružatelje stručnih usluga ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva u 2023. iznose 5.979.468,00 eura, od čega 2,0 % iznosi 119.589,36 eura. U odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva u 2023., rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu (u koje nisu uključeni rashodi za poslove psihosocijalne pomoći, programe i projekte poboljšanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te naknade za rad članova liječničkih vijeća i povjerenstava) iznose 222.765,57 eura ili 3,73 % te su veće od propisanog ograničenja, odnosno 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini.

Odredbom članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima, propisano je da izdaci za pružatelje stručnih usluga odnosno rashodi na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Skreće se pozornost da je isto propisano odredbama članka 5. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 155/23 i 85/24), koji je na snazi od 1. siječnja 2024., osim što u ograničenje od 2,0 %, između ostalog, ne ulaze obveze koje se financiraju iz fondova ili programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže, pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu, pridržavati se odredaba o visini rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.

2.2. *Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s povjeravanjem poslova na temelju ugovora o djelu te navodi u Očitovanju da su državnu službu u Ministarstvu tijekom 2022. napustila 24 službenika, a tijekom 2023. još 12 službenika. Obrazlaže da se navedeno značajno smanjenje broja službenika odrazilo na mogućnost pravodobnog obavljanja poslova Ministarstva s obzirom na to da se svi poslovi nisu mogli preraspodijeliti na preostale službenike Ministarstva, a novo zapošljavanje je bilo ograničeno Odlukom o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine 35/22 i 37/23). Nadalje, Ministarstvo obrazlaže da se zbog slabog odaziva kandidata na objavljene javne natječaje, odnosno oglase Ministarstva, nisu uspjela popuniti raspisana radna mjesta pa su u 2023. čak 23 radna mjesta raspisana natječajem te njih 12 iz raspisanih oglasa ostala nepopunjena. Stoga je i tijekom 2023. postojala potreba angažirati vanjske suradnike na temelju ugovora o djelu za obavljanje administrativnih i općih poslova, informatičkih te pomoćno-tehničkih i sličnih poslova u skladu s odredbom članka 62., stavka 1. Zakona o državnim službenicima. Također, obrazlaže da je, u odnosu na prethodnu reviziju (za 2021.), udio izdataka za pružatelje stručnih usluga s 14,6 % smanjen na 3,73 % ukupnog iznosa sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima. Ministarstvo navodi da će i nadalje nastaviti postupati u skladu s nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju s obzirom na to da rashodi na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za Ministarstvo.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje	2021.	N	Provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. siječnja 2023.	provedeno
2.		2015. 2016. 2017. 2021.	N	Utvrditi osnovanost i ocijeniti mogućnost naplate, odnosno poduzimati mjere za naplatu potraživanja iz prijašnjih godina za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije nastalih na temelju ugovora zaključenih s Ministarstvom obrane Bosne i Hercegovine.	30. lipnja 2024.	provedeno
3.		2016. 2017. 2021.	N	Sustavno i kontinuirano, odnosno pravodobno poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja (za neopravdana sredstva poticaja i potpora) u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	30. rujna 2023.	provedeno
4.	Rashodi i izdaci	2015. 2016. 2017. 2021.	N	Pri povjeravanju poslova na temelju ugovora odjelu, pridržavati se odredaba o ograničenju rashoda za naknade na temelju ugovora odjelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
5.	Program stambenog zbrinjavanja	2015. 2016. 2017. 2021.	N	Poduzimati mjere za učinkovitu zaštitu imovine od bespravnog useljenja i korištenja bez ovlaštenja, kontrolu pravodobnog podmirenja obveza i namjenskog korištenja stanova, kredita i potpora te provedbu postupka za korisnike koji ne podmiruju svoje obveze ili stanove, kredite i potpore ne koriste za propisane, odnosno ugovorene namjene stambenog zbrinjavanja.	31. prosinca 2024.	djelomično provedeno
6.		2016. 2017. 2021.	P	Kontrolama naplate odobrenih kredita obuhvatiti sva dospjela potraživanja za dodijeljena sredstva stambenog zbrinjavanja putem odobrenih kredita, s obzirom na značajni iznos odobrenih kredita koji se financiraju iz proračunskih sredstava.	31. prosinca 2024.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
7.		2016. 2017. 2021.	N	Pokrenuti mjere za naplatu kredita u suradnji s bankom i Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske u slučaju da nije dostavljena dokumentacija kojom se ispunjavaju uvjeti za pravdanje sredstava dobivenog kredita.	31. prosinca 2024.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Koncem 2023. Ministarstvo ima 27 bespravnih korisnika stanova, a u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2024.) 24 bespravna korisnika. Za navedene korisnike pokrenuti su postupci za iseljenje putem nadležnih tijela. Ministarstvo je u 2023. podmirilo dugovanja neplaćene pričuve (pričuva za 2023. i iz prethodnih godina) u iznosu od 17.921,22 eura te je u 2023. pokrenulo regresnu naplatu duga.
  Također, 43 korisnika koristila su bez pravne osnove garaže, za koje Ministarstvo tijekom 2023. nije poduzimalo mjere u svrhu uređenja imovinskopravnih odnosa za njihovo korištenje. Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, sporazum o prijenosu prava upravljanja garažama nije zaključen zbog odredbe članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 156/23), kojom je izmijenjen članak 86., stavak 1. navedenog Zakona (na snazi od 1. siječnja 2024.) te je propisano da organiziranu stambenu izgradnju i kupnju stanova na tržištu za potrebe stambenog zbrinjavanja korisnika te prodaju i zakup posebnih garažnih mjesta u stambenim zgradama izgrađenih u organiziranoj stambenoj izgradnji za potrebe stambenog zbrinjavanja korisnika, provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama u suradnji s Ministarstvom.

  Također, od 23. studenoga 2024. na snazi je nova Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata (Narodne novine 132/24), kojom su detaljnije propisani postupci vezani za prodaju i zakup garažnih mjesta. (redni broj 5.)

- Ministarstvo (Uprava za pravne i stambene poslove) provodi kontrole naplate odobrenih kredita. Dospjela potraživanja koncem 2023. za dane zajmove (dugoročne kredite) iznose 3.149.439,76 eura. U 2023. Ministarstvo je kontrolom obuhvatilo potraživanja za dane zajmove u iznosu od 721.718,00 eura ili 22,9 % dospjelih potraživanja. Terenskim izvidom obuhvaćena su potraživanja u iznosu od 311.054,58 eura. Tijekom 2023. Stambena komisija utvrdila je da je 71 korisnik opravdao dodjelu stambenih kredita u iznosu od 1.419.904,00 eura. Ministarstvo je odobrilo reprogram stambenih kredita zbog olakšanja plaćanja duga za 64 korisnika u iznosu od 2.555.087,00 eura, od čega se na dospjeli dug odnosi 951.802,44 eura. U 2023. i do vremena obavljanja revizije (listopad 2024.) nije bilo otkaza ugovora o stambenim kreditima.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, tijekom 2023. u procesu izrade nacrta nove Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata, nisu bili u potpunosti utvrđeni načini i uvjeti otpisa zateznih kamata. Zbog navedenog, Ministarstvo nije provodilo otkaze ugovora o stambenim kreditima. Novom Uredbom propisano je da se zatezna kamata otpisuje u slučajevima za kredite kod kojih se dospjela glavnica i redovna kamata plate jednokratno. Nadalje, u obrazloženju je navedeno da Ministarstvo planira s postupcima otkazivanja ugovora o stambenim kreditima nastaviti kada nova Uredba stupi na snagu, odnosno od 23. studenoga 2024. Poslovna banka je poslala 3 475 opomena i obavijesti o dugu korisnicima kredita i njihovim jamcima i/ili sudužnicima te je provodila postupke zapljene na primanjima, koja je pokrenuta kod 67 korisnika stambenih kredita za dospjeli dug u iznosu od 250.271,63 eura. (redni broj 6.)

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *U vezi s nalogom koji je djelomično proveden (redni broj 5.), Ministarstvo u Očitovanju navodi da će bespravnim korisnicima stanova zadužiti naknade za bespravno korištenje stana te će putem Općinskog državnog odvjetništva zatražiti pokretanje postupka za iseljenje/povrat stana. Također, navodi da će osobama koje ne plaćaju najam i otkup slati opomene pred ovrhu, a ako po njima ne postupe, u suradnji s Općinskom državnim odvjetništvom zatražit će pokretanje postupka za prisilnu naplatu. U slučaju ponovnog neplaćanja, pristupit će se raskidu ugovora o najmu i pokretanju postupka za iseljenje iz stana. Nadalje, navodi da će osobama koje se ne pridržavaju obveza iz ugovora o stambenom kreditu te kredite i potpore ne koriste za propisanu namjenu, slati opomene u kojima će ih obavijestiti o njihovim obvezama i posljedicama nepridržavanja navedenih obveza. U slučaju daljnjeg nepridržavanja ugovora, pristupit će se aktivaciji bjanko zadužnice kod neopravdanih financijskih potpora, odnosno postupit će se u skladu s odredbama članka 97. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji. Ministarstvo navodi da se kontrole provode kontinuirano.*

U vezi s preporukom koja je djelomično provedena (redni broj 6.), Ministarstvo u Očitovanju navodi da se kontrola dospjelih potraživanja za dodijeljene stambene kredite provodi u suradnji s poslovnom bankom, koja svaka tri mjeseca dostavlja podatke o osobama s dugom većim od tri neplaćena anuiteta. Također, navodi da će nastaviti slati opomene svim sudionicima u kreditnom odnosu (korisnik kredita, solidarni dužnici i jamci), a ako se po opomenama ne postupi, provodit će se administrativna zapljena na primanjima. Korisnicima koji zatraže, odobrit će se reprogram stambenog kredita kako bi mogli podmiriti dugovanje i započeti s urednom otplatom preuzetih obveza. Krajnja mjera prema osobama koje ne plaćaju stambeni kredit je otkaz stambenog kredita i postupanje prema odredbama članka 97. Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, u slučaju kada su iscrpljene sve druge mjere, a korisnik i dalje ne plaća kredit. Ministarstvo navodi da će se kontrola plaćanja i slanja obavijesti provoditi kontinuirano u suradnji s poslovnom bankom.
Vezano za navedeni nalog i preporuku koji su djelomični provedeni, Ministarstvo navodi da će i nadalje postupati u skladu s nalogom i preporukom Državnog ureda za reviziju.